

Förordning med instruktion för Vetenskapsrådet;

utfärdad den 30 november 2000.

Regeringen föreskriver följande.

1 § Vetenskapsrådet är ett forskningsråd som har till uppgift att ge stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden.

Inom Vetenskapsrådet skall det finnas tre ämnesråd, ett för humaniora och samhällsvetenskap, ett för medicin samt ett för naturvetenskap och teknikvetenskap. Det skall också finnas en utbildningsvetenskaplig kommitté och ett forskningsforum.

Det finns särskilda bestämmelser om ämnesråden i 11–15 §§, om Utbildningsvetenskapliga kommittén i 16 och 17 §§ samt om Forskningsforum i 18 och 19 §§.

Uppgifter

2 § Vetenskapsrådet skall

- främja den svenska grundforskningens kvalitet och förnyelse,
- stödja forskarinitierad forskning,
- initiera och stödja mång- och tvärvetenskapliga forskningssatsningar,
- verka för att genusperspektiv får genomslag i forskningen,
- samverka nationellt och internationellt med andra myndigheter och organ som bedriver eller finansierar forskning,
 - i samverkan med universitet och högskolor medverka till att skapa goda forskningsmiljöer och därvid främja en prioritering av forskningsinriktningarna,
 - främja det svenska deltagandet i forskningsteman inom Europeiska unionens ramprogram för forskning och teknisk utveckling,
 - främja och ta initiativ till internationellt forskningssamarbete och erfarenhetsutbyte,
 - nationellt ansvara för övergripande information om forskning och forskningsresultat,
 - ta initiativ till att etiska frågor uppmärksammas vid forskning och förmedla information om forskningsetiska frågor,
 - främja jämställdhet mellan kvinnor och män, och
 - främja forskares rörlighet.

- 3 §** Vetenskapsrådet skall särskilt
- fördela medel till forskning,
 - fördela medel till dyrbar vetenskaplig utrustning, nationella forskningsanläggningar, internationella åtaganden och högpresterande datorsystem,
 - utvärdera forskning och bedöma forskningen och dess vetenskapliga kvalitet och betydelse,
 - ansvara för kommunikationssystemet Swedish University Computer Network (SUNET) och därvid beakta de intressen som forskningen och andra berörda har, och
 - genomföra forskningspolitiska analyser och vara rådgivande organ åt regeringen i forskningspolitiska frågor.

4 § Vetenskapsrådet får utfärda riktlinjer för sin egen, ämnesrådets och Utbildningsvetenskapliga kommitténs medelsfördelning. Vetenskapsrådet skall därvid verka för flexibilitet inom myndighetens hela ansvarsområde. Vetenskapsrådet får delegera uppgifter till ämnesråden och Utbildningsvetenskapliga kommittén.

Verksförordningens tillämpning

5 § Verksförordningen (1995:1322) skall tillämpas på Vetenskapsrådet med undantag av 4, 17, 21, 32, 33 och 35 §§.

Myndighetens ledning

6 § Generaldirektören är chef för Vetenskapsrådet.

Vetenskapsrådet har en styrelse som består av en ordförande, generaldirektören och elva andra ledamöter.

Åtta ledamöter utses genom ett elektorsval och fyra ledamöter, däribland ordföranden, utses av regeringen. Styrelsen utser vice ordförande inom sig.

7 § Generaldirektören skall avgöra ärenden som inte skall avgöras av styrelsen för Vetenskapsrådet eller någon av styrelserna för ämnesråden, personalansvarsnämnden eller Utbildningsvetenskapliga kommittén.

Om sådana ärenden som avses i första stycket inte behöver avgöras av generaldirektören, får de avgöras av någon annan tjänsteman. Hur detta skall ske anges i arbetsordningen eller i särskilda beslut.

Andra stycket gäller inte föreskrifter och sådana ärenden som avses i 13 § 1–3 verksförordningen (1995:1322).

Styrelsens ansvar och uppgifter

8 § Utöver vad som anges i 11–13 §§ verksförordningen (1995:1322) skall Vetenskapsrådets styrelse själv besluta

- i principiella och strategiska frågor som aktualiseras i verksamheten,
- om inriktningen av verksamheten inom ramen för de mål och riktlinjer som angetts av riksdagen och regeringen,
- om verksamhetsplan omfattande anslag för forskning och forskningsinformation, och

– om fördelning av forskningsmedel i annat fall än vad som framgår av 12 och 16 §§ och fördelning av medel till dyrbar vetenskaplig utrustning, nationella forskningsanläggningar, internationella åtaganden och högpresterande datorsystem.

9 § När ärenden av större vikt behandlas i styrelsen för Vetenskapsrådet skall, om möjligt, samtliga ledamöter vara närvarande.

Om ett ärende är så brådskande att styrelsen för Vetenskapsrådet inte hinner sammanträda för att behandla det, får ärendet avgöras genom meddelanden mellan ordföranden och minst så många ledamöter som behövs för beslutförhet, däribland minst en ledamot som har utsetts av regeringen.

Om detta förfarande inte är lämpligt får ordföranden avgöra ärendet. Ett sådant beslut skall anmälas vid nästa sammanträde med styrelsen.

Personalföreträdare

10 § Personalföreträdarförordningen (1987:1101) skall tillämpas på Vetenskapsrådet.

Ämnesråden

11 § Varje ämnesråd skall främja och stödja forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom sitt verksamhetsområde.

Ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap skall ansvara för humaniora inklusive det konstnärliga området och konstnärligt utvecklingsarbete, samhällsvetenskap, religionsvetenskap och rättsvetenskap.

Ämnesrådet för medicin skall ansvara för medicin inklusive vårdvetenskap, odontologi och farmaci.

Ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap skall ansvara för naturvetenskap, matematik och teknikvetenskap.

12 § Varje ämnesråds styrelse skall själv inom sitt verksamhetsområde för Vetenskapsrådet

- fördela medel till forskning,
- utvärdera forskning och bedöma forskningens kvalitet och betydelse,
- följa utvecklingen av svensk och internationell forskning,
- lämna underlag till Vetenskapsrådet för upprättande av budgetunderlag, årsredovisning och annat liknande underlag, och
- på begäran av Vetenskapsrådets styrelse upprätta underlag till beslut i principiella och strategiska frågor.

13 § Varje ämnesråd skall ha en styrelse som skall bestå av ordföranden och tio andra ledamöter. Sju ledamöter skall utses genom ett elektorsval och fyra ledamöter, däribland ordföranden, skall utses av regeringen. Styrelsen utser vice ordförande inom sig.

För varje ledamot utom ordföranden skall det finnas en personlig ersättare. Personliga ersättare skall utses på samma sätt som de ordinarie ledamöter de ersätter.

Vid varje ämnesråd skall det finnas en huvudsekreterare med hög vetenskaplig kompetens som under styrelsen skall ha vetenskapligt ansvar för äm-

nesrådets verksamhet. Huvudsekreteraren är föredragande i styrelsen för ämnesrådet.

14 § Styrelsen för ett ämnesråd är beslutförför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande. Personliga ersättare har rätt att närvara vid sammanträde med styrelsen för ämnesrådet, även om de inte har kallats in i någon ledamots ställe. De får i sådana fall delta i överläggningarna men inte i besluten.

15 § Om ett ärende är så brådskande att styrelsen för ämnesrådet inte hinner sammanträda för att behandla det, får ärendet avgöras genom meddelanden mellan ordföranden och minst så många ledamöter som behövs för beslutförförhet, däribland minst en ledamot som har utsetts av regeringen.

Utbildningsvetenskapliga kommittén

16 § Utbildningsvetenskapliga kommittén skall främja och stödja utbildningsvetenskaplig forskning av högsta kvalitet.

- Kommittén skall själv inom sitt verksamhetsområde för Vetenskapsrådet
- fördela medel till forskning och forskarutbildning som bedrivs i anslutning till lärarutbildning och som svarar mot behov inom lärarutbildningen och den pedagogiska yrkesverksamheten,
 - utvärdera utbildningsvetenskaplig forskning och forskarutbildning som helt eller delvis har skett med medel från Vetenskapsrådet,
 - följa utvecklingen av svensk och internationell utbildningsvetenskaplig forskning,
 - lämna underlag till Vetenskapsrådet för upprättande av budgetunderlag, årsredovisning och annat liknande underlag, och
 - på begäran av Vetenskapsrådets styrelse upprätta underlag till beslut i principiella och strategiska frågor.

17 § Utbildningsvetenskapliga kommittén skall bestå av ordföranden och det antal andra ledamöter som styrelsen för Vetenskapsrådet bestämmer. Styrelsen för Vetenskapsrådet skall utse ordföranden och de andra ledamöterna. Flertalet av ledamöterna skall vara forskare.

Forskningsforum

18 § Forskningsforum är ett samarbetsorgan för övergripande frågor om förhållandet mellan forskning och samhälle och för samverkan mellan de som finansierar forskning.

- Forskningsforum skall
- främja kontakter och dialog mellan forskare, de som finansierar forskning, de som använder sig av forskningsresultat inom privat och offentlig sektor, föreningslivet, fackliga organisationer och allmänheten, och
 - främja samverkan mellan statliga myndigheter som finansierar forskning.

19 § Forskningsforum skall bestå av ordföranden och högst tolv andra ledamöter. Alla skall utses av regeringen.

Organisationen i övrigt

20 § Utöver vad som anges i denna förordning bestämmer Vetenskapsrådet över myndighetens organisation.

Ledamöter i styrelserna

21 § Ordföranden och övriga ledamöter, utom generaldirektören, samt personliga ersättare utses för tre år. En person får inte utses till ledamot eller ersättare för mer än två mandatperioder i följd.

Om det uppstår en vakans för en ledamot eller personlig ersättare som utses genom ett elektorsval, utses en ny ledamot eller ersättare för återstående delen av mandatperioden av regeringen efter förslag av den styrelse där vakansen uppstått.

Anställningar

22 § Generaldirektören anställs genom beslut av regeringen för en bestämd tid.

Huvudsekreterare vid ämnesråden anställs genom beslut av ämnesrådets styrelse efter samråd med generaldirektören. Huvudsekreterare anställs för en bestämd tid och den sammanlagda anställningstiden får överstiga sex år bara om det finns särskilda skäl.

Övrig personal anställs av Vetenskapsrådet.

Anställningar som professor, forskare och forskarasistent beslutas enligt föreskrifter som regeringen meddelar.

Medelsfördelning

23 § Beslut om att bevilja medel får avse högst sex år.

Vetenskapsrådet eller däri ingående organ skall vid beslut om beviljande av medel ange vem eller vilka som är mottagare av medlen och därmed ansvarar för att medlen används enligt de villkor som uppställs.

Vetenskapsrådet eller däri ingående organ som beviljat medel kan besluta att medlen inte längre skall betalas, om den verksamhet som medlen avser inte uppfyller de krav som uppställts. En upplysning om detta skall tas in i beslutet att bevilja medel.

24 § Vetenskapsrådet skall efter samråd med de myndigheter som förvaltar medel som Vetenskapsrådet eller däri ingående organ anvisat bestämma

- vilka uppgifter som skall lämnas vid ansökan om medel,
- villkoren för disposition och redovisning av medlen, och
- skyldigheten för mottagaren att till rådet lämna redogörelse för den verksamhet för vilken medlen betalas.

Överklagande

25 § Beslut om att bevilja eller avslå en ansökan om medel får inte överklagas. I övrigt gäller om överklagande 35 § verksförordningen (1995:1322).

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2001 då förordningen (1996:648) med instruktion för forskningsråden inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde och förordningen (1996:650) med instruktion för Forskningsrådsnämnden skall upphöra att gälla.

På regeringens vägnar

THOMAS ÖSTROS

Gudmund Toijer
(Utbildningsdepartementet)